
اصول و مبانی مدیریت ریسک در پروژه های عمرانی

مهندس ارشد عمران صلاحی
مهندس آرش روؤفی

نام کتاب: اصول و مبانی مدیریت ریسک در پروژه های عمرانی

نویسندگان: مهندس ارسلان صلاحی / مهندس آرش رؤفی

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

ناشر: انتشارات آثار برتر

چاپ اول: ۱۳۹۷

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

✓ انتشارات: آثار برتر: کرج میدان هفتم تیر. ابتدای بلوار بلال. ساختمان آناهیتای ۲. واحد ۵

✓ تلفن: ۰۹۲۱۱۲۷۲۳۵۸ Bartarasar@gmail.com ۰۲۶۳۲۲۸۵۰۷۸

• سرشناسه: صلاحی، ارسلان، رؤفی، آرش

• عنوان و نام پدیدآور: اصول و مبانی مدیریت ریسک در پروژه های عمرانی / ارسلان صلاحی، آرش رؤفی.

• مشخصات نشر: کرج: آثار برتر، ۱۳۹۷

• مشخصات ظاهری: ۷۷ ص، ۱۵/۵×۲۱/۵، م.

• شابک: ۷۹۷۸-۸۹-۶۹۴۵-۶۰۰-

• وضعیت فهرست نویسی: فیبا

• موضوع: مدیریت ریسک

• موضوع: Risk management

• موضوع: مدیریت طرح ها

• موضوع: Project management

• شناسه افزوده: رؤفی، آرش،

• رده بندی کنگره: الف ۶۸۷۹۳۱ ص/ HD۶۱

• رده بندی دیویی: ۱۵۵/۶۵۸

• شماره کتابشناسی ملی: ۵۳۵۵۸۶۶

فهرست عناوین

فصل اول : مفاهیم اصلی علم مدیریت ریسک

- ۱-۱- مقدمه..... ۱
- ۲-۱- تعریف ریسک..... ۳
- ۳-۱- مدیریت ریسک..... ۴
- ۴-۱- شناسایی ریسک..... ۶
- ۵-۱- مزیت های مدیریت ریسک در پروژه ها..... ۷
- ۶-۱- هدف از مدیریت ریسک چیست؟..... ۷
- ۷-۱- ارزیابی عدم قطعیت ها در مدیریت ریسک..... ۸
- ۸-۱- مدیریت ریسک شامل چه اصولی می باشد؟..... ۹
- ۹-۱- وظیفه یک مدیر ریسک..... ۱۱
- ۱۰-۱- یک مدیر چگونه با ریسک برخورد می کند؟..... ۱۲
- ۱۱-۱- ابعاد مدیریت ریسک در پروژه ها..... ۱۳
- ۱۲-۱- ابعاد اصلی یک ریسک معین..... ۱۴
- ۱۳-۱- سطوح جمعی و سطوح هفت گانه ریسک..... ۱۴
- ۱۴-۱- یک ریسک شامل چه مشخصه هایی است؟..... ۱۵
- ۱۵-۱- ریسک های جمعی سطح بالا..... ۱۶
- ۱۶-۱- تصمیم گیری درباره پذیرش یک ریسک..... ۱۷
- ۱۷-۱- هدف مدیریت ریسک در یک پروژه عمرانی چیست؟..... ۱۷
- ۱۸-۱- روش های اداره یک ریسک..... ۱۷
- ۱۹-۱- گام های مدیریت ریسک..... ۱۷
- ۱-۱۹-۱- گام اول (شناسایی خطر)..... ۱۸
- ۲-۱۹-۱- گام دوم (اندازه گیری ریسک)..... ۱۸
- ۳-۱۹-۱- گام سوم (ارزیابی ریسک)..... ۱۸
- ۴-۱۹-۱- گام چهارم (کنترل ریسک)..... ۱۹
- ۲۰-۱- اداره امور و مدیریت ریسک..... ۲۰
- ۲۱-۱- رابطه بین مدیریت ریسک و بیمه..... ۲۰

- ۲۰-۲۲-۱- مبانی تحلیل ریسک..... ۲۰
- ۲۰-۲۲-۱- مفهوم احتمال..... ۲۰
- ۲۱-۲۲-۲- قانون اعداد بزرگتر..... ۲۱
- ۲۱-۲۲-۳- انواع توزیع..... ۲۱
- ۲۱-۲۲-۳-۱- توزیع مثلثی..... ۲۱
- ۲۱-۲۲-۴- داده های داخلی و خارجی..... ۲۱
- ۲۱-۲۲-۵- استفاده از احتمالات ذهنی..... ۲۱
- ۲۱-۲۲-۶- پیش بینی..... ۲۱
- ۲۲-۲۲-۷- نظریه تصمیم گیری..... ۲۲
- ۲۲-۲۲-۱- ارزش در معرض خطر..... ۲۲
- ۲۲-۲۲-۱- شیوه به کارگیری مدیریت ریسک در یک سازمان..... ۲۲
- ۲۳-۲۴-۱- انواع ریسک در یک سازمان..... ۲۳
- ۲۳-۲۵-۱- چه استراتژی هایی برای کنترل ریسک وجود دارد؟..... ۲۳
- ۲۴-۲۶-۱- توسعه طرح جامع مدیریت ریسک..... ۲۴
- ۲۵-۲۷-۱- رابطه بین ریسک نیروی انسانی..... ۲۵
- ۲۵-۲۸-۱- روابط بین کارفرما و کارمند در مدیریت ریسک..... ۲۵
- ۲۶-۲۹-۱- استانداردهای مدیریت ریسک..... ۲۶
- ۲۶-۳۰-۱- عوامل بیرونی و درونی برای مواجهه با ریسک..... ۲۶
- ۲۶-۳۱-۱- تجزیه و تحلیل پوشش بیمه ای و ریسک..... ۲۶
- ۲۷-۳۲-۱- معرفی یک ریسک به بازار..... ۲۷
- ۲۷-۳۳-۱- عناصر اصلی فرایند مدیریت ریسک..... ۲۷
- ۲۸-۳۴-۱- مدیریت ریسک در پروژه های عمرانی..... ۲۸

فصل دوم: کاربرد علم مدیریت ریسک در پروژه ها

- ۳۱-۲-۱- مقدمه..... ۳۱
- ۳۲-۲-۲- شناسایی و ارزیابی ریسک..... ۳۲
- ۳۳-۲-۱- انواع ریسک و نمونه های آن..... ۳۳
- ۳۶-۳-۲- برنامه ریزی ریسک و واکنش به آن..... ۳۶
- ۳۷-۳-۱- تأثیر تحلیل سهامداران بر روی پروژه..... ۳۷
- ۳۸-۳-۲- تجزیه و تحلیل ریسک های کیفی و کمی..... ۳۸

- ۴۰..... ۲-۳-۳- راه های مختلف پاسخ دادن به ریسک ها
- ۴۱..... ۲-۴- مدیریت و کنترل ریسک
- ۴۱..... ۲-۴-۱- فرآیند مدیریت
- ۴۳..... ۲-۴-۲- چرخه مدیریت ریسک
- ۴۳..... ۲-۴-۳- روش ها و ابزارهای مدیریت ریسک
- ۴۴..... ۲-۵- نتیجه گیری

فصل سوم : مدیریت ریسک در پروژه های مهندسی عمران

- ۴۶..... ۳-۱- مدیریت ریسک در پروژه ها
- ۵۰..... ۳-۲- شناسایی ریسک
- ۵۰..... ۳-۳- ارزیابی ریسک
- ۵۱..... ۳-۴- چرخه آزمون ریسک
- ۵۲..... ۳-۵- پروسه پردازش ریسک در پروژه های ساختمانی
- ۵۵..... ۳-۶- چگونه ریسک را در پروژه های ساختمانی مدیریت کنیم؟
- ۵۶..... ۳-۷- طبقه بندی ریسک
- ۵۸..... ۳-۸- کلید ریسک در مقابل چرخه حیات پروژه
- ۵۹..... ۳-۹- مدیریت ریسک دوره ای (چرخه ای)
- ۶۰..... ۳-۱۰- تجزیه و تحلیل ریسک
- ۶۰..... ۳-۱۰-۱- تجزیه و تحلیل ریسک کیفی (سطح ۱)
- ۶۱..... ۳-۱۰-۲- تجزیه و تحلیل ریسک کیفی (سطح ۲)
- ۶۲..... ۳-۱۰-۳- تجزیه و تحلیل ریسک کیفی (سطح ۳)
- ۶۳..... ۳-۱۱- مزیت های مدیریت ریسک در پروژه های عمرانی
- ۶۴..... ۳-۱۲- محدودیت مدیریت ریسک
- ۶۵..... ۳-۱۳- نتیجه گیری
- ۶۶..... منابع

❖ پیشگفتار

ریسک ها در پروژه ها رویدادها یا وضعیت های ممکن الوقوع نامعلومی هستند که در صورت وقوع، بصورت پیامدهای منفی یا مثبت بر اهداف پروژه موثر می باشند. هر یک از این رویدادها یا وضعیت ها دارای علل مشخص و نتایج و پیامدهای قابل تشخیص هستند. پیامدهای این رویدادها مستقیماً در زمان هزینه و کیفیت پروژه موثر می باشد. بنابراین شناسایی ریسک و تعیین میزان پیامدهای مثبت و منفی آن بر اهداف پروژه از اهمیت خاصی برخوردار است.

اجرا و مدیریت پروژه باسبب مختلف از جمله پروژه های ساختمانی، دارای موارد مبهم و ناشناخته فراوانی است. این گونه موارد که به نام عدم قطعیت نامیده می شوند، نتیجه کار را گاهی به بهتر و گاهی به بدتر از آنچه پیش بین شده شده است، تغییر می دهند. در پروژه های ساختمانی که تعامل های متفاوتی در بین ارکان و فعالیت های داخل و خارج آن در جریان است؛ پیچیدگی، چالش و عدم قطعیت بیشتر است. لذا نیاز به تحقق اهداف کمی و کیفی این دسته از پروژه ها با توجه به فعالیت ها و پیچیدگی ارتباطات آن ها، عدم اطمینان های متعدد و پتانسیل های شدید ریسک، سیستمی جهت شناسایی منشاء ریسک ها، نظارت بر کنترل آن ها ضروری می شود.

هدف از مدیریت ریسک پروژه، کاهش مخاطرات عدم دستیابی به اهداف پروژه و دینفعان و شناسایی و انتفاع از موقعیت ها می باشد. خاصه آنکه مدیریت ریسک، تنظیم اولویت ها، اختصاص منابع و اجرای فرآیندها و دستورالعمل هایی که منجر به کاهش ریسک ها می گردد را نیز ارائه می دهد. این کتاب قصد دارد به صورت اجمالی به معرفی علم مدیریت ریسک پرداخته و ضرورت حضور افراد متخصص در زمینه مدیریت ریسک در شرکت و سازمان های مختلف عمرانی و شناسایی موارد عدم قطعیت در پروژه های ساختمانی را بیان نماید.